

UCAPAN BELANJAWAN 1999

UCAPAN BELANJAWAN 1999

Oleh

YAB DATO SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD
PERDANA MENTERI MALAYSIA/MENTERI KEWANGAN I
KETIKA MEMBENTANGKAN RANG UNDANG-UNDANG
PERBEKALAN (1999) DI DEWAN RAKYAT
PADA 23 OKTOBER 1998

Tuan Yang DiPertua,

Saya mohon mencadangkan supaya suatu Rang Undang-Undang bertajuk "**Suatu Akta bagi menggunakan sejumlah wang daripada Kumpulan Wang Disatukan untuk perkhidmatan bagi tahun 1999 dan bagi memperuntukkan wang itu untuk perkhidmatan tahun itu**" dibacakan bagi kali yang kedua.

I. PENDAHULUAN

Tuan Yang DiPertua,

Ekonomi negara masih lagi terperangkap dalam krisis kewangan serantau yang melanda beberapa negara Asia Timur sejak pertengahan tahun 1997. Sungguhpun krisis ini telah berlarutan selama hampir 16 bulan, belum ada tanda-tanda ke arah kestabilan. Sementara itu, banyak negara Asia telah menjadi mangsa kepada spekulasi matawang serta ketidakstabilan aliran modal jangka pendek. Malahan, Hong Kong sebuah pasaran bebas yang memiliki simpanan matawang asing yang amat besar, juga tidak terlepas daripada tekanan terhadap matawang dan pasaran sahamnya. Krisis ini juga telah merebak ke Russia dan negara-negara Amerika Latin. Walaupun begitu, masyarakat antarabangsa tidak sedikitpun menunjukkan `sense of urgency' serta kesungguhan dan komitmen dalam menangani masalah ini. Mereka, termasuk Dana Matawang Antarabangsa (IMF), telah banyak menubuhkan jawatankuasa dan kumpulan kerja untuk kononnya mencipta sebuah `architecture' baru sistem kewangan antarabangsa. Tetapi, sesi-sesi ini lebih merupakan `rhetoric' daripada berusaha mewujudkan penyelesaian konkrit. Sementara itu ternampak jelas bahawa semakin banyak negara yang dijangkiti kegawatan ekonomi. Keruntuhan sistem kewangan global juga mungkin menjadi kenyataan.

Sejak krisis ini bermula lebih setahun lalu, negara-negara yang dilanda kegawatan ekonomi seperti Thailand, Indonesia dan Korea Selatan telah melaksanakan pelbagai langkah pengubahsuaian pengurusan makroekonomi dan reformasi kewangan, termasuk langkah-langkah memperketat dasar kewangan dan fiskal mengikut kehendak IMF. Langkah-langkah ini menurut IMF boleh memulihkan semula keyakinan pemodal antarabangsa terhadap kekukuhan matawang dan pasaran saham negara berkenaan serta melindungi negara-negara tersebut daripada risiko sistemik krisis kewangan. Tetapi pemodal jelas tidak yakin dan para spekulator terus menekan matawang dan saham sehingga keadaan ekonomi menjadi lebih teruk. Pengurusan ekonomi menjadi lebih sulit dan kos perniagaan meningkat. Hutang tak

berbayar (NPL) bank-bank meningkat dan syarikat mengalami kerugian yang besar. Kerajaan-Kerajaan pula tidak dapat memungut hasil yang cukup untuk membiayai perbelanjaan.

Walaupun Malaysia tidak berada di bawah telunjuk IMF, kita pada mulanya telah mengikut pendekatan yang disarankan oleh badan itu. Bank Negara telah menaikkan kadar faedah pinjaman dan mengekang kredit secara mendadak. Tempoh NPL disingkatkan dari enam kepada tiga bulan pada 18 Oktober 1997. Pertumbuhan keseluruhan jumlah kredit bagi 1997 dihadkan kepada 25 peratus. Malah ada juga cadangan supaya bank-bank yang bermasalah terus ditutup.

Langkah-langkah tersebut yang dikuatkuasakan secara mengejut ternyata mengakibatkan kesan yang amat negatif kepada pasaran kewangan dan ekonomi negara keseluruhannya.

Memendekkan tempoh NPL ketika Ringgit dan pasaran saham menjunam dan diserang hebat oleh para spekulator serta rejim kadar faedah tertinggi, adalah suatu tindakan yang tidak bijak yang dilakukan tanpa pertimbangan terhadap kesan buruk yang mungkin berlaku. Jumlah peruntukan tambahan oleh institusi perbankan bagi mematuhi pengkelasan 3-bulan NPL dan dasar peruntukan spesifik sebanyak 20 peratus adalah dianggarkan sebanyak 7 bilion Ringgit. Oleh itu, keuntungan sebenar yang dicatatkan oleh institusi perbankan hanya berjumlah 169.8 juta Ringgit bagi tahun kewangan 1997. Sebenarnya, tidak ada asas langsung untuk mengetatkan pengkelasan NPL kerana sistem perbankan mempunyai peruntukan yang lebih daripada mencukupi bagi hutang tak berbayar.

Ketika pertumbuhan kredit sebanyak 25 peratus itu dijadikan matlamat bagi 1997, kebanyakan institusi kewangan sudah pun melangkaui had kredit yang ditetapkan. Bank terpaksa menarik balik kredit dan tidak memberi pinjaman atau kredit baru. Semua ini menyebabkan syarikat-syarikat, golongan usahawan, para peniaga dan individu-individu menghadapi masalah aliran tunai yang serius sehingga perniagaan mereka terjejas dengan teruk dan bayaran hutang tidak dapat dibuat.

Walaupun ekonomi dan kewangan negara jelas tenat, dasar kewangan yang ketat terus dilaksanakan oleh Bank Negara dan pihak yang mengawasinya, kerana mereka begitu taksud dengan IMF yang dianggap oleh mereka sebagai pakar ekonomi yang tidak ada tolok bandingnya.

Oleh kerana itu, walaupun Majlis Tindakan Ekonomi Negara (MTEN) telah mencadangkan sejak Januari 1998 pelbagai langkah yang sesuai bagi memulihkan ekonomi, Bank Negara enggan melaksanakannya. Sepanjang masa Bank Negara mendakwa bahawa keadaan bank di Malaysia adalah sihat.

Biasanya negara yang mengikut kehendak IMF mendapat wang berbilion-bilion dolar. Kita yang ketika itu juga setia melaksanakan program ala IMF tidak pernah mendapat satu sen pun.

Sementara itu keadaan ekonomi dunia telah menjadi lebih buruk. Walaupun negara maju di Eropah dan Amerika Utara mendakwa mereka tidak akan merasai apa-apa kesan buruk daripada kegawatan ekonomi Asia Timur, tetapi semakin lama semakin jelas ekonomi dan kewangan mereka juga turut merosot.

Melihat aliran ini dan keengganan negara maju bertindak membendung kegiatan pedagang matawang, kita tidak ada pilihan lain melainkan mengambil tindakan sendiri untuk melindungi ekonomi kita. Inilah masanya kita perlu mengamalkan kepercayaan bahawa "Kita Boleh" dan "Negara kita, tanggungjawab kita". Kerajaan dan rakyat Malaysia mestilah memikul bersama usaha memulihkan negara kita. Orang lain tidak akan menolong kita.

Justeru itu, Kerajaan berpendapat negara perlu mencuba pendekatan lain walaupun yang luar biasa. Kajian mendalam telah dibuat oleh MTEN tentang pendekatan yang mungkin dapat menyelamatkan negara.

Oleh kerana ternampak jelas masalah ekonomi dan kewangan negara disebabkan pedagang matawang menurunkan nilai Ringgit dengan begitu mendadak dan berterusan, dan ini menjadikan negara dan rakyat miskin, maka MTEN memutuskan untuk melindungi Ringgit dan saham Malaysia daripada diniagakan oleh pihak asing. Dengan menjadikan Ringgit hanya laku sebagai matawang dalam Malaysia sahaja dan Ringgit yang berada di luar negara tidak boleh dibawa balik ke Malaysia, maka sekaligus 'offshore' Ringgit dihapuskan dan tidak lagi boleh dijualbeli oleh pedagang matawang. Dengan ini, mereka akan terpaksa membawa balik Ringgit dengan segera ke Malaysia dan ini menambah mudah tunai kita. Dengan ini juga, mereka tidak lagi boleh menaik dan menurunkan nilai Ringgit sesuka hati. Kuasa menentukan nilai Ringgit diperolehi semula oleh Kerajaan. Seperti yang dijangka, Ringgit yang berada di luar negara telah dikembalikan. Penghantaran balik Ringgit dari luar negara ke Malaysia telah menyumbang kepada peningkatan deposit wang kertas oleh rakyat Malaysia sebanyak 1.5 bilion Ringgit pada akhir September dan tambahan sebanyak 4.9 bilion Ringgit pada 8 Oktober bagi deposit akaun luar yang dipegang oleh bukan pemastautin dalam sistem perbankan Malaysia. Akhirnya, sistem perbankan kita mempunyai cukup wang untuk memberi pinjaman.

Dalam negara, Ringgit boleh digunakan seperti biasa. Matawang asing boleh ditukar dengan Ringgit hanya dalam Malaysia. Tidak ada masalah untuk membeli barangan luar negara kerana matawang asing mencukupi dalam Malaysia untuk ditukar dengan Ringgit dan digunakan untuk membayar barangan yang diimport. Penjualan barangan Malaysia ke negara asing akan dibayar dengan matawang asing supaya negara memperoleh cukup wang asing untuk membayar barangan yang diimport.

Tekanan ke atas pasaran saham pula diatasi dengan menentukan sebarang jualbeli saham Malaysia yang tidak dibuat melalui Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL), dianggap tidak sah dan tidak akan diiktiraf. Dengan ini, perniagaan saham di Singapura melalui 'Central Limit Order Book' atau CLOB tidak lagi dapat dibuat. Pasaran inilah yang menyebabkan harga saham kita jatuh dengan mendadak dan teruknya. Berita-berita angin yang selalunya dicipta dan disebar oleh Singapura untuk mempengaruhi pasaran dan menjatuhkan harga saham kita tidak boleh dibuat lagi. Semua saham mesti diurusniagakan di BSKL atas nama pemilik sebenar (beneficial owner) dan tidak lagi atas nama nomini. Ini adalah kerana perniagaan antara pemilik-pemilik yang menggunakan nomini yang sama tidak perlu didaftarkan dengan BSKL. Tetapi perniagaan antara mereka mempengaruhi harga saham di BSKL juga. Dengan dihapuskan sistem nomini, perniagaan tersembunyi di antara pemilik-pemilik yang berdaftar melalui nomini yang sama tidak lagi dapat dibuat. Perniagaan saham menjadi lebih terbuka, lebih telus. Dengan ini juga, semua perniagaan saham dikembalikan ke Malaysia. Semua urusanniaga saham dan komisyen juga akan diperolehi oleh rakyat dan broker saham Malaysia. Syarikat broker saham hendaklah memperkukuhkan lagi kedudukan kewangan mereka dan

meningkatkan kecekapan, termasuk melalui penggabungan. Sudah tentu cukai Kerajaan daripada perniagaan saham Malaysia akan meningkat.

Dengan mengasingkan matawang Malaysia dan saham syarikat Malaysia daripada diniagakan oleh pihak asing, maka apabila Kerajaan mengambil tindakan untuk menghidupkan semula perniagaan dan ekonomi negara, ugutan dan tekanan tidak lagi dapat dibuat oleh pedagang matawang dan pelabur asing dalam pasaran saham untuk menggagalkan usaha Kerajaan. Dengan itu, berbagai tindakan dapat diambil untuk memulihkan ekonomi negara.

Langkah-langkah awal yang diambil ialah menurunkan kadar faedah dan melonggarkan sekatan terhadap pemberian hutang oleh bank. Jangkamasa NPL dipanjangkan daripada tiga bulan kepada enam bulan.

Kerajaan menggalakkan pembinaan infrastruktur kerana ini akan menghidupkan semula hampir 120 industri bekalan bahan binaan dan bahan-bahan lain. Pinjaman untuk membeli kereta dan rumah juga lebih mudah diperolehi.

Di masa yang sama, Kerajaan dapat menubuh Danaharta dan Danamodal serta beberapa dana lain untuk mengatasi masalah kewangan akibat daripada kejatuhan nilai Ringgit dan saham syarikat-syarikat.

Dengan langkah-langkah ini, ekonomi mula bergerak dan tanda-tanda pemulihan jelas kelihatan. Rizabluar negara telah meningkat daripada 20.2 bilion Dolar pada akhir Ogos 1998 kepada 22.99 bilion Dolar pada 22 Oktober 1998 dan berupaya membiayai 4.4 bulan import tertanggung. Ini adalah satu kedudukan yang kukuh. Peningkatan ini, antara lain, disebabkan keuntungan dari pengukuhan beberapa matawang utama lain berbanding dengan Dolar Amerika. Rizab ini bukanlah semata-mata disimpan dalam matawang Dolar Amerika. Sebahagian besar dipegang dalam matawang negara lain yang menjadi rakan perdagangan utama negara. Ini menjamin rizab kita tidak akan merosot jika nilai matawang Amerika turun seperti baru-baru ini.

Dagangan antarabangsa kita juga menunjukkan pencapaian yang baik. Imbangan perdagangan bagi lapan bulan pertama 1998 menunjukkan lebih sebanyak 32 bilion Ringgit.

Jualan kereta penumpang meningkat daripada 5,641 unit dalam bulan Februari kepada 12,338 unit pada bulan September 1998. Dan terdapat banyak lagi bukti bahawa ekonomi negara sedang pulih.

Tuan Yang DiPertua,

Sementara itu, ekonomi dunia terus tidak menunjukkan prestasi yang menggalakkan. Keruntuhan nilai Rouble Russia telah membawa kesan yang amat buruk kepada ekonomi Eropah dan Amerika Latin. Keruntuhan Rouble telah menjejaskan prestasi salah satu dana lindung nilai atau "hedge fund" yang terbesar, iaitu Long Term Capital Management Fund (LTCM).

Oleh kerana 'hedge funds' tidak dikawal sama sekali dan pinjaman kepadanya juga tidak diawasi, maka "hedge funds" termasuk LTCM telah membuat "leverage" melebihi 200 kali ganda daripada modalnya. Dalam kes LTCM, dengan modal 4 bilion Dolar, syarikat tersebut

berupaya mendapat pinjaman sebanyak 120 bilion Dolar. Akhirnya, jumlah ini telah digunakan oleh LTCM untuk mendapat pinjaman sebanyak satu trilion Dolar, iaitu satu juta juta Dolar. Hampir kesemua bank gergasi barat telah menyumbangkan kepada jumlah yang besar ini. Berikutan dengan masalah yang dihadapi oleh LTCM, UBS, iaitu bank yang terbesar di Eropah, telah mengalami kerugian sebanyak 700 juta Dolar. Ada dana lain dan bank yang kerugian lebih daripada satu bilion Dolar.

Memandangkan kemungkinan besar sistem kewangan mereka akan runtuh samasekali, Federal Reserve Bank Amerika Syarikat, iaitu Bank Pusat Amerika Syarikat, telah memaksa bank-bank Barat menyelamatkan atau `bail out' LTCM dengan memberi pinjaman sebanyak 3.5 bilion Dolar. Wang rakyat digunakan untuk `bail out' ini. Bahawa pengarah-pengarah bank-bank yang membekalkan wang `bail out' ini juga adalah pelabur dalam LTCM tidak sedikit pun dianggap sebagai tidak berprinsip. Jika ini dilakukan oleh negara-negara Asia, sudah tentu mereka akan dituduh mengamalkan kronisma dan menyalahguna kuasa menolong kroni. Mereka bukan setakat menolong kroni. Mereka menggunakan wang awam (public fund) untuk menolong diri mereka sendiri.

Keruntuhan LTCM akan mengheret jatuh institusi-institusi kewangan lain dan akan mengakibatkan Amerika Syarikat mengalami kemerosotan ekonomi. Secara mendadak, nilai Dolar Amerika Syarikat telah jatuh dengan teruknya berbanding dengan Yen. Satu Dolar Amerika Syarikat yang dahulu nilainya 140 Yen telah jatuh pada satu ketika kepada 112 Yen dalam satu hari.

Walaupun nilai Yen telah kukuh tetapi ekonomi Jepun tidak juga menunjukkan tanda pemulihan. Mengikut pakar-pakar Barat apabila nilai matawang menjadi kukuh maka ekonomi akan menjadi lebih baik. Tetapi kekuatan Yen tidak diikuti dengan kenaikan pasaran saham Jepun. Sekali lagi kita dapati bahawa pakar Barat tidak sebenarnya faham faktor-faktor yang menguasai ekonomi dan pasaran.

Walau bagaimanapun, Jepun telah cuba untuk memulihkan ekonominya dengan berbagai cara. Tetapi apa juga yang dibuat oleh Jepun dikritik oleh pakar-pakar Barat sebagai `too little too late' atau `terlalu sedikit, terlalu lewat'. Di masa yang sama, Jepun dikritik kerana tidak menolong pemulihan ekonomi Asia.

Tetapi ketika Jepun mencadangkan Dana Asia dan menawarkan 100 bilion Dolar untuk maksud ini, Amerika Syarikat menyuruh Jepun membatalkan cadangan tersebut kerana ia akan menjejaskan kuasa IMF ke atas dasar kewangan negara-negara Timur. Kini, Jepun sekali lagi bercadang mengadakan dana 30 bilion Dolar untuk memberi pinjaman kepada negara-negara Asia. Kita harap Amerika Syarikat tidak akan menjadi batu penghalang sekali lagi.

Oleh kerana Barat kini melihat kemungkinan mereka juga akan mengalami kegawatan kewangan akibat dagangan matawang oleh `hedge funds', mereka sudah mula bercakap sedikit berkenaan pentingnya perniagaan ini dikawal. Beberapa mesyuarat sudah dirancang termasuk satu yang disyorkan oleh Perdana Menteri United Kingdom. IMF dan Bank Dunia juga telah mengadakan perbincangan berkenaan perkara ini.

Tetapi sehingga kini, tindakan mereka terhadap kepada cakap mulut sahaja. Tidak nampak mereka akan mengambil apa-apa tindakan mengawal dagangan matawang. Kita khuatir jika mereka mengadakan apa-apa peraturan, ia akan tertumpu kepada menyelamatkan ekonomi dan

kewangan mereka sahaja. Nasib negara membangun seperti Malaysia bukanlah perkara penting bagi mereka. Tanda-tanda menunjukkan mereka ingin kekalkan kuasa mereka ke atas ekonomi negara membangun supaya ia dapat digunakan untuk memajukan politik dan ekonomi mereka.

Justeru itu, kita tidak boleh menaruh harapan bahawa mereka akan membela nasib kita. Pembelaan nasib kita adalah tanggungjawab kita.

Mereka mengutuk tindakan yang telah kita ambil baru-baru ini. Mereka sering bertanya bila kita akan menamatkan sekatan terhadap dagangan matawang kita dan sekatan terhadap pengambilan alih sepenuhnya bank dan syarikat kita oleh mereka.

Kita percaya kepada sistem pasaran bebas dan pengaliran bebas modal pasaran. Tetapi kita sudah melihat bagaimana kebebasan ini boleh disalahgunakan oleh mereka. Kita sudah lihat bagaimana tamaknya mereka sehingga sanggup merampas duit orang miskin untuk mengisi tomolok mereka. Kita sudah lihat bagaimana mereka boleh menghancurkan ekonomi dunia.

Justeru itu, kita tidak akan benarkan mereka memperdagangkan matawang kita dengan sewenang-wenangnya. Selagi mereka tidak mengadakan aturan peraturan untuk mengawal dagangan matawang secara berkesan, kita tidak akan membenarkan matawang Ringgit kita ditentukan nilainya oleh mereka. Kata mereka sekatan terhadap dagangan matawang tidak boleh lama. Tetapi kita lihat negara China yang tidak pernah membenarkan matawangnya diniagakan tidak menjadi lebih buruk ekonominya, bahkan didapati lebih sihat daripada negara lain di Asia.

Tindakan kita tidak menghalang pelaburan asing masuk ke dalam negara kita. Ia juga tidak menyekat keuntungan mereka daripada dibawa balik ke negara mereka. Ia juga tidak menghalang dagangan antara negara kita dengan mana-mana negara lain di dunia.

Demikian juga pasaran saham kita masih terbuka kepada pelabur asing. Hanya yang disyaratkan ialah dagangan saham hendaklah lebih terbuka kepada awam dan kepada Kerajaan. Apa sebabnya pembelian atau penjualan saham harus dirahsiakan?

Ketidaktelusan dagangan saham telah mengakibatkan banyak peraturan dilanggar, terutama oleh pemain asing dalam pasaran saham kita. Sepatutnya apabila mana-mana pihak memiliki lebih daripada 5 peratus saham mana-mana syarikat, ia harus melaporkan kepada BSKL di bawah peraturan berkenaan penzahiran (disclosure). Tetapi oleh kerana dagangan disembunyi, penzahiran tidak dibuat. Demikian juga apabila pemilikan sudah mencapai 33 peratus, mereka tidak membuat tawaran awam untuk memiliki baki saham. Mereka juga tidak menghormati prinsip Dasar Ekonomi Baru.

Banyaklah amalan yang curang yang berlaku kerana aturan peraturan BSKL tidak dikuatkuasakan atau tidak dapat dikuatkuasakan.

Undang-undang serta aturan peraturan yang dikuatkuasakan akan menjadikan pasaran saham kita lebih bersih. Ini akan menjadikan pasaran saham BSKL lebih kukuh walaupun indeks saham tidak akan meningkat terlalu tinggi seperti dahulu di waktu mana harga saham tidak ada kaitan dengan nilai aset atau prestasi syarikat.

Pertumbuhan ekonomi negara mungkin tidak setinggi dahulu. Sebabnya ialah semua rakan dagangan kita sudah mengalami kemerosotan ekonomi. Semua negara Timur, Eropah, Amerika Utara pertumbuhan kredit yang ketara ini disebabkan oleh beberapa faktor termasuk kedudukan mudah tunai yang ketat bagi kebanyakan bank, kadar faedah yang terlalu tinggi, dan keengganan serta sikap terlalu berhati-hati sesetengah bank di dalam memberi pinjaman. Bagi memastikan aktiviti-aktiviti ekonomi mendapat pembiayaan yang secukupnya, Kerajaan telah mengambil beberapa langkah bagi meningkatkan pinjaman. Antara lain, ini termasuklah mengurangkan kadar faedah dan Nisbah Rizab Berkanun (SRR) bagi menambah mudah-tunai sistem perbankan, melonggarkan beberapa syarat pinjaman dan menetapkan keperluan minimum pertumbuhan kredit. Langkah-langkah juga telah diambil untuk memudahkan pinjaman bagi sektor pembinaan dan pembelian rumah kediaman kos rendah dan sederhana.

c. Pasaran Saham

Amerika Selatan mengalami pertumbuhan yang rendah. Oleh kerana kita adalah negara perdagangan, kemelesetan ekonomi rakan dagang kita sudah tentu akan menjejaskan pertumbuhan ekonomi kita.

Tetapi Insya-Allah jika kita berdisiplin, tertib dan bekerja keras, ekonomi kita akan pulih semula pada tahun 1999. Kita jangka kita akan tumbuh sebanyak satu peratus.

II. LANGKAH-LANGKAH PEMULIHAN EKONOMI

Tuan Yang DiPertua,

Langkah-langkah pemulihan ekonomi negara sedang dilaksanakan di bawah Pelan Pemulihan Ekonomi Negara (PPEN) yang digubal oleh MTEN. Pelan ini bertujuan membebaskan negara daripada perangkap krisis kewangan serantau dan seterusnya meletakkan kembali ekonomi negara di landasan yang lebih kukuh.

a. Pemulihan Sistem Perbankan

Kejatuhan nilai Ringgit dan harga saham di pasaran saham mempunyai kesan yang buruk kepada sistem perbankan. Banyak syarikat, termasuk syarikat besar yang meminjam dari bank telah tidak dapat membayar hutang daripada 'cash-flow' mereka. Keadaan menjadi lebih teruk apabila kadar faedah dinaikkan dengan tingginya dan jangkamasa hutang ditaksir sebagai NPL disingkatkan.

Oleh kerana nilai saham bank juga jatuh, pelanggan bank kluatir bank-bank Malaysia akan mempunyai masalah. Mereka telah memindahkan simpanan mereka kepada cawangan-cawangan bank asing yang beroperasi di Malaysia atau mereka membawa keluar Ringgit untuk disimpan di bank-bank luar.

Semua ini menyebabkan bank-bank di Malaysia tidak dapat menyediakan dana yang mencukupi untuk membiayai urusan perniagaan. NPL meningkat peratusannya sementara modal bank telah kuncup dengan banyaknya.

Untuk mengatasi masalah ini, Kerajaan menubuhkan Syarikat Danaharta yang akan membeli NPL bank-bank dan menguruskan pemulihan hutang ini dan juga syarikat-syarikat berkenaan. Dengan ini, bank dibebaskan daripada tekanan hutang yang menghalangnya daripada memberi pinjaman kepada pelanggan.

Jumlah dana yang diperlukan oleh Danaharta untuk mengeluarkan NPL daripada sistem perbankan berkurangan daripada anggaran awal sebanyak 25 bilion Ringgit kepada 15 bilion Ringgit berikutan kedudukan mudahtunai yang lebih baik dan kadar faedah yang lebih rendah. Pengelasan semula NPL juga dijangka mengurangkan pertumbuhan NPL.

Danaharta dijangka mengambil alih NPL berjumlah 8 bilion Ringgit daripada 21 buah institusi perbankan menjelang akhir 1998. Di samping itu, Danaharta bersetuju menguruskan NPL Sime Bank Berhad dengan nilai kasar sebanyak 6 bilion Ringgit. Danaharta dijangka mengambil alih NPL lebih awal daripada yang dijangkakan semasa penubuhannya. Bagi meningkatkan ketelusan, mulai 31 Disember 1998, Danaharta akan menerbitkan maklumat terperinci mengenai pengambilan dan penjualan NPL. Di samping itu, amalan antarabangsa terbaik akan digunakan dalam semua aktiviti termasuk penilaian NPL.

Oleh kerana modal bank terjejas disebabkan kejatuhan nilai sahamnya dan NPL, maka modal bank perlu ditambah. Untuk ini, Syarikat Danamodal ditubuhkan bagi menyuntik modal ke dalam bank-bank yang bermasalah. Daripada sejumlah 16 bilion Ringgit yang diperlukan oleh Danamodal, sebanyak 3 bilion Ringgit adalah 'seed capital' sumbangan Bank Negara. Syarikat pelaburan antarabangsa Salomon Smith Barney telah dilantik untuk menasihati pengurusan Danamodal dan menentukan daya maju sesuatu usaha pemulihan dengan menjalankan 'due diligence'.

Danamodal telah menandatangani perjanjian pada 20 Oktober 1998 dengan 8 institusi perbankan untuk dimodalkan semula dengan suntikan modal berjumlah 4.5 bilion Ringgit. Suntikan modal ini akan meninggikan daya tahan institusi perbankan, meningkatkan keupayaan memberi pinjaman baru dan seterusnya mempercepatkan proses pemulihan ekonomi.

Jawatankuasa Pengstruktur Semula Hutang Korporat (Corporate Debt Restructuring Committee - CDRC) telah dibentuk bagi membantu syarikat-syarikat Malaysia yang berdaya maju daripada menjadi bankrap akibat krisis kewangan. Jawatankuasa ini akan menyediakan persekitaran yang lebih baik bagi siberhutang dan peminjam supaya lebih telus dalam melaksanakan proses pengstruktur semula hutang mereka. Sebanyak 23 buah syarikat dengan jumlah hutang terkumpul sebanyak 5.5 bilion Ringgit telahpun memohon bantuan CDRC.

Penubuhan Danaharta, Danamodal dan CDRC ini akan membantu memperkukuhkan sistem perbankan negara. Namun begitu, perlu ditegaskan bahawa apa yang lebih penting ialah pengurusan yang efisien, telus dan berintegriti. Bank Negara akan mengawasi rapi sistem perbankan dan tidak teragak-agak mengambil tindakan ke atas pengurusan bank yang cuai.

Sementara itu, untuk menyelaraskan urusan pinjam-meminjam bank, syarat-syarat ala IMF telah digugurkan. Kadar pinjaman asas bank (BLR) maksimum sebanyak 12.3 peratus pada Jun 1998 telah dikurangkan kepada 8.5 peratus pada masa ini. Berikutan dengan ini, kadar pinjaman telah berkurangan daripada paras tertinggi 24 peratus pada Februari kepada antara 8 hingga 11 peratus, iaitu kadar pinjaman sebelum berlakunya krisis. Pembayaran balik hutang

kini dapat dibuat oleh syarikat daripada pendapatan atau aliran tunai mereka. Ini juga menolong mengurangkan NPL. Sekatan ke atas pinjaman kepada beberapa sektor juga dilonggarkan dan sektor-sektor ini yang dahulu dianggap tidak menjadi keutamaan dan tidak dapat meminjam, kini giat semula. Ini sudah tentu akan meningkatkan aktiviti perniagaan dan ekonomi, membolehkan syarikat mendapat untung dan Kerajaan memungut cukai.

b. Dasar Kewangan

Malaysia sentiasa mengamalkan dasar yang liberal berhubung dengan kemasukan modal. Namun begitu, krisis kewangan serantau telah menunjukkan wujudnya risiko yang tinggi daripada dasar yang terlalu liberal. Apabila modal ditarik keluar dengan mendadak, ekonomi akan tertekan dengan teruknya. Dasar IMF, iaitu menaikkan kadar faedah dan menyekat pengaliran pinjaman yang dicuba pada permulaan krisis, hanya memburukkan lagi ekonomi tanpa sedikitpun menyakinkan pelabur asing untuk membawa balik modal mereka. Memandangkan kepada keadaan yang semakin meruncing ini, Kerajaan telah bertindak untuk melaksanakan dasar-dasar yang radikal bagi mengatasi krisis ini, seperti yang telah saya terangkan pada pendahuluan ucapan saya.

Kawalan Modal

Sungguhpun langkah-langkah yang diambil Kerajaan dianggap radikal, berbagai jenis kawalan pertukaran asing telahpun dilaksanakan oleh beberapa buah negara termasuk Jerman, Switzerland, Perancis dan Australia pada suatu ketika dahulu. Pada masa ini, Australia, Perancis dan Amerika Syarikat masih mengenakan syarat yang menghendaki perisytiharan dibuat semasa membawa masuk dan keluar wang. Sehingga tahun 1979, Britain juga telah menghadkan jumlah matawang Pound yang boleh di bawa keluar.

Kawalan yang dilakukan oleh Malaysia adalah terhad, iaitu hanya untuk menghalang pedagang matawang daripada menggunakan kuasa mereka menentukan nilai Ringgit bagi meraih keuntungan besar, di samping mengugut kita supaya tidak mengambil apa-apa tindakan untuk memulihkan ekonomi kita. Demikianlah, jika kita kurangkan kadar faedah bank, mereka menurunkan lagi nilai Ringgit dan saham. Sebaliknya, jika kita tidak menurunkan kadar faedah bank, bukan sahaja syarikat tetapi bank dan Kerajaan juga akan menghadapi masalah kewangan. Jika kedudukan kewangan kita menjadi terlalu teruk, maka terpaksa kita meminta bantuan IMF dan meletakkan diri kita di bawah telunjuk IMF.

Walaupun kita dapat kembalikan kuasa menentukan nilai Ringgit kepada Kerajaan, tetapi nilainya hendaklah dapat membantu daya saing barangan buatan kita di luar negara. Sebab itu kita menetapkan tiga Ringgit lapan puluh sen adalah bersamaan dengan 1 Dolar Amerika atau 1 Ringgit adalah bersamaan dengan 26 cent Amerika walaupun sebelum kegawatan dua Ringgit lima puluh sen adalah bersamaan dengan 1 Dolar Amerika.

Sekatan terhadap membawa masuk dan keluar wang asing dan Ringgit tentulah menimbulkan sedikit masalah. Tetapi kita akan bersikap fleksibel dan pragmatik. Justeru itu, Kerajaan sudahpun bersiap sedia untuk menangani berbagai masalah yang melibatkan perjalanan keluar masuk rakyat dan orang asing ke Malaysia.

Dalam kes-kes tertentu, seperti perbelanjaan pendidikan di luar negara, pengecualian akan diberikan sekiranya perlu.

Memastikan Kadar Pertumbuhan Kredit Yang Sihat

Pertumbuhan kredit sektor perbankan telah merosot daripada 25.9 peratus pada akhir tahun 1997 kepada 4.5 peratus pada akhir September 1998. Dari segi jumlah kredit baru yang diluluskan oleh sistem perbankan, ianya kekal pada purata 4.5 bilion Ringgit setiap bulan sejak Jun 1998. Pengurangan pertu

Seperti yang telah diterangkan, saham-saham syarikat Malaysia menjadi sasaran pelabur asing. Mereka menjatuhkan nilai saham-saham ini dengan begitu teruk. Indeks Komposit BSKL yang berada pada paras 1,271.45 mata pada 25 Februari 1997, telah menurun kepada 262.70 mata pada 1 September 1998. Sejumlah lebih 600 bilion Ringgit modal pasaran telah hangus dengan kejatuhan indeks ini. Akibatnya, bank telah menuntut supaya margin ditambah daripada mereka yang berhutang dengan menggunakan nilai saham sebagai cagaran. Apabila margin tidak boleh dibayar, bank telah menjual saham yang dicagar dan ini menurunkan lagi nilai saham. Syarikat pula menghadapi hutang yang tidak dapat dibayar.

Dengan tidak mengiktiraf sebarang jualbeli saham di luar BSKL dan menghapuskan sistem nomini, kawalan dapat dikenakan ke atas pasaran saham. Keadaan BSKL lebih sihat dan dengan tindakan yang telah diambil, pasaran saham akan lebih mencerminkan aset dan prestasi sebenar syarikat-syarikat yang tersenarai dalam BSKL. Sudah tentu ini akan mengurangkan masalah yang dihadapi oleh syarikat-syarikat.

d. Dasar Fiskal

Memandangkan kepada penguncupan aktiviti sektor swasta yang menjejaskan prestasi ekonomi negara, Kerajaan telah mengambil langkah bagi menjana pertumbuhan melalui dorongan fiskal. Justeru itu, Kerajaan telah merubah pendekatan dasar fiskal daripada belanjawan lebihan kepada belanjawan defisit. Kerajaan telah menambah peruntukan belanjawan 1998 sebanyak 7 bilion Ringgit, khususnya bagi membiayai projek-projek pembangunan. Dengan ini, Kerajaan Persekutuan akan mencatatkan defisit keseluruhan sebanyak 9.6 bilion Ringgit atau 3.7 peratus daripada Keluaran Negara Kasar (KNK) pada tahun 1998 berbanding dengan kedudukan lebihan belanjawan yang telah dicatatkan selama lima tahun berturut-turut semenjak tahun 1993.

Kerajaan juga telah menubuhkan dana pembangunan prasarana bagi membiayai projek infrastruktur yang terjejas pelaksanaannya akibat kesulitan mendapat pembiayaan daripada institusi-institusi perbankan. Ini bertujuan bagi mencergaskan semula sektor pembinaan dan perkilangan berorientasikan pasaran dalam negeri, khususnya industri pengeluaran bahan-bahan binaan. Untuk tujuan ini, Kerajaan akan menukarkan Bank Pembangunan kepada Bank Pembangunan dan Infrastruktur Malaysia (BPIM) dengan modal berbayar sebanyak 1 bilion Ringgit.

III. MANFAAT DAN KESAN DARIPADA LANGKAH-LANGKAH BARU

Berikutan pelaksanaan langkah-langkah yang saya sebutkan tadi, sentimen pasaran di BSKL kembali pulih. Indeks Komposit BSKL telah meningkat kepada paras yang lebih stabil iaitu 421.56 mata pada 22 Oktober 1998.

Langkah-langkah dasar kewangan yang lebih longgar juga memberi manfaat kepada institusi perbankan dan sektor swasta menerusi penyediaan mudah tunai yang lebih tinggi serta kadar faedah yang lebih rendah. Ianya juga akan memberi kesan positif ke atas kegiatan pemberian kredit. Jumlah keseluruhan baki pinjaman yang disalurkan oleh sistem perbankan yang merosot sejak Februari 1998, mula meningkat kembali sebanyak 2.1 bilion Ringgit pada bulan Ogos 1998. Sebahagian besar pemberian pinjaman baru ini telah disalurkan kepada sektor perkilangan dan perumahan.

IV. PERUBAHAN PANDANGAN MASYARAKAT ANTARABANGSA

Tuan Yang DiPertua,

Ketika Malaysia mencadangkan peraturan ke atas urusan matawang dalam Mesyuarat Tahunan IMF/Bank Dunia di Hong Kong tahun lalu, ianya telah ditolak dengan sekeras-kerasnya oleh masyarakat kewangan antarabangsa. Cadangan ini dianggap sebagai percubaan oleh kita untuk menafi dan menyalahkan orang lain bagi kesemua masalah dan kelemahan negara kita. Oleh kerana cadangan ini tidak disenangi, pedagang matawang bertindak untuk menurunkan lagi nilai Ringgit dan saham supaya ekonomi kita menjadi lebih teruk. Untuk menggagalkan usaha-usaha pemulihan ekonomi yang dirancang oleh Kerajaan, umpamanya untuk mendapatkan pinjaman daripada pasaran modal antarabangsa untuk Danaharta, agensi-agensi penarafan antarabangsa atau 'rating agencies' sengaja menurunkan taraf kredit Malaysia. Tindakan mereka telah menyebabkan kos pinjaman bagi Malaysia di pasaran antarabangsa menjadi terlalu tinggi. Ini menyulitkan Malaysia untuk mendapatkan pinjaman luar pada kos yang munasabah. Media mereka pula melapor kononnya ekonomi kita sudah begitu tenat sehingga kita akan terpaksa meminta bantuan IMF. Kononnya negara-negara yang diletak di bawah telunjuk IMF sedang pulih.

Kini, selepas lebih dari setahun rantau Asia Timur mengalami krisis kewangan yang serius, beberapa ahli ekonomi terkemuka Barat telah menukar pandangan mereka terhadap sistem kewangan antarabangsa. Suara tidak puas hati terhadap pakej pemulihan IMF dalam menangani krisis ini semakin lantang. Malahan, terdapat keraguan yang semakin meluas mengenai keberkesanan ide-ide tradisi dan dasar ketat IMF. Sebaliknya, ramai daripada mereka kini bersetuju dengan langkah kawalan modal yang dilaksanakan oleh Malaysia. Mereka juga berpendapat langkah tersebut boleh mencergaskan semula ekonomi negara dan secara tidak langsung dapat mengurangkan masalah kebangkrutan dalam sektor korporat dan NPL dalam sistem perbankan.

Malah, langkah kawalan modal juga telah mendapat sokongan daripada badan-badan antarabangsa, termasuk Persidangan Perdagangan dan Pembangunan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNCTAD). Mereka mengakui bahawa langkah Malaysia merupakan pendekatan yang berkesan bagi menangani ketidakpastian aliran modal antarabangsa.

Kerajaan tidak berniat untuk melaksanakan langkah kawalan modal ini secara kekal. Ianya akan ditamatkan apabila keadaan pasaran kewangan antarabangsa kembali pulih dan masyarakat antarabangsa bersepakat mengambil langkah-langkah untuk menyusun semula sistem pasaran kewangan global. Di samping itu, langkah kawalan modal ini hendaklah dilaksanakan secara serentak dengan reformasi sistem kewangan. Ini bukanlah pertama kali Malaysia mengenakan peraturan kawalan modal. Pada tahun 1994, Malaysia telahpun mengenakan beberapa langkah kawalan bagi membendung kesan-kesan negatif daripada pengaliran masuk modal jangka pendek atau 'hot money' yang besar yang boleh menjejaskan

kestabilan ekonomi dalaman. Apabila objektif kita tercapai, langkah kawalan tersebut telah ditarik balik. Oleh itu, tidak ada sebab mengapa masyarakat antarabangsa perlu bimbang dan mempertikaikan tindakan Malaysia. Malah, Malaysia masih komited kepada mekanisma pasaran dan proses liberalisasi yang teratur.

V. CABARAN EKONOMI MALAYSIA

Tuan Yang DiPertua,

Prestasi ekonomi dijangka semakin pulih pada penghujung tahun 1998. Namun begitu, masih wujud risiko-risiko yang boleh membawa pergolakan baru di pasaran kewangan serantau mahupun sejagat yang boleh menjejaskan permintaan luar terhadap eksport dan ekonomi negara. Risiko-risiko ini termasuk:

Pertama: Krisis kewangan sekarang ini merebak hampir ke seluruh dunia. Rakan perdagangan Malaysia tidak lagi mampu membeli barangan eksport kita;

Kedua: Negara-negara yang menghadapi masalah ekonomi akan meningkatkan halangan perdagangan bagi melindungi hasil pengeluaran mereka;

Ketiga: Jika krisis kewangan merebak, lebih banyak negara membangun akan memerlukan pinjaman untuk mengatasi kegawatan ekonomi. Ini akan memaksa Malaysia bersaing bagi mendapatkan pinjaman dari luar negeri pada kos yang munasabah;

Keempat: Kemungkinan Amerika Syarikat mengalami "financial meltdown". Ini akan menjadikan Amerika pasaran yang lemah;

Kelima: Pengguna Jepun masih tidak yakin akan pemulihan ekonomi negara mereka dan ini melembapkan permintaan dari Jepun, satu-satunya pasaran besar bagi Malaysia; dan

Keenam: Hong Kong dan China juga mengalami tekanan yang kuat. Dolar Hong Kong diserang dengan kuatnya oleh pedagang matawang. Dalam usahanya mempertahankan nilai Hong Kong Dolar, ekonomi Hong Kong telah terjejas dan menjadi lembap. China juga mempunyai masalah kurangnya daya saing akibat Yuan menjadi terlalu kuat.

VI. STRATEGI BELANJAWAN 1999

Tuan Yang DiPertua,

Berlandaskan kepada tinjauan prestasi ekonomi dan risiko-risiko yang mungkin muncul pada tahun 1999 serta cabaran-cabaran yang perlu ditangani, Strategi Belanjawan 1999 ditumpukan kepada:

(i) mencergaskan aktiviti ekonomi serta melindungi ekonomi dari kesan jangkitan krisis kewangan serantau untuk menstabilkan sistem pasaran kewangan dan nilai Ringgit;

(ii) memperkukuhkan ketahanan dan daya saing ekonomi negara;

(iii) menyusun semula sektor kewangan dan mempertingkatkan tahap pengurusan sektor awam dan swasta (good governance);

(iv) mengukuhkan lagi kedudukan imbalan pembayaran; dan

(v) menjamin kesejahteraan rakyat.

Strategi Pertama: Mencergaskan Semula Aktiviti Ekonomi Serta Melindungi Dari Kesan Jangkitan Krisis Kewangan Serantau Untuk Menstabilkan Pasaran Kewangan dan Nilai Ringgit

Kuncupan aktiviti ekonomi telah menjejaskan prestasi kewangan sektor korporat, sistem perbankan, keyakinan terhadap kestabilan ekonomi dan kesejahteraan sosial. Untuk mencergaskan semula aktiviti ekonomi, tindakan berikut telah diambil:

1. menjana pertumbuhan melalui dorongan fiskal;
2. mencergaskan aktiviti perniagaan; dan
3. meningkatkan kecekapan sektor awam dan kerjasama dengan sektor swasta.

a. Menjana Pertumbuhan Melalui Dorongan Fiskal

Dorongan fiskal perlu untuk mempercepatkan pemulihan ekonomi. Walau bagaimanapun, Kerajaan akan memastikan negara mempunyai lebihan atau sekurang-kurangnya kedudukan berimbang dalam akaun semasa kewangan Kerajaan. Ini merupakan prinsip penting dalam pengurusan kewangan yang berhemat bagi memastikan hasil Kerajaan sekurang-kurangnya dapat membiayai perbelanjaan mengurus. Setelah mengambilkira perbelanjaan pembangunan, kedudukan defisit keseluruhan Kerajaan akan dihadkan kepada 6 peratus daripada KNK. Untuk membiayai defisit ini, Kerajaan akan membuat pinjaman daripada pasaran dalam dan luar negara.

Tuan Yang DiPertua,

Saya mencadangkan sejumlah 65.095 bilion Ringgit diperuntukkan bagi **Belanjawan tahun 1999**. Jumlah ini berkurangan 9.3 peratus berbanding dengan peruntukan tahun 1998. Sebanyak 47.042 bilion Ringgit adalah untuk Perbelanjaan Mengurus dan 18.053 bilion Ringgit untuk Perbelanjaan Pembangunan. Berasaskan anggaran hasil sebanyak 47.160 bilion Ringgit, akaun keseluruhan Kerajaan Persekutuan dijangka mencatatkan defisit sekitar 16.635 bilion Ringgit.

Sebanyak 24.572 bilion Ringgit daripada Perbelanjaan Mengurus diperuntukkan di bawah **Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap**, antaranya adalah bayaran khidmat hutang negara, bayaran pencen dan ganjaran serta sumbangan kepada kumpulan-kumpulan wang terkanun. Sebanyak 13.971 bilion Ringgit adalah untuk **Emolumen**, 6.189 bilion Ringgit untuk **Perkhidmatan dan Bekalan**, 460 juta Ringgit di bawah **Aset** untuk pembelian kelengkapan serta kemudahan pejabat dan 1.850 bilion Ringgit bagi perbelanjaan lain termasuk bayaran balik cukai.

Daripada **Perbelanjaan Pembangunan**, sebanyak 7.890 bilion Ringgit atau 43.7 peratus adalah untuk **sektor ekonomi**; 5.946 bilion Ringgit atau 32.9 peratus untuk **sektor sosial**; 2.650 bilion Ringgit atau 14.7 peratus untuk **sektor keselamatan**; dan 1.067 bilion Ringgit

atau 5.9 peratus untuk **sektor perkhidmatan am**. Baki sebanyak 500 juta Ringgit atau 2.8 peratus adalah untuk **simpanan luar jangka**.

Bagi Perbelanjaan Pembangunan, keutamaan diberi kepada projek yang boleh menjana aktiviti ekonomi negara, dapat meningkatkan kecekapan dan daya saing negara dan tidak menyebabkan pengaliran keluar rizab.

Pembangunan **prasarana** diberi keutamaan selaras dengan objektif untuk merangsangkan ekonomi negara. Projek-projek prasarana yang telah diswastakan dan diberi keutamaan di bawah dana prasarana termasuk projek-projek rel, pelabuhan, lebuh raya, Putrajaya, Cyberjaya dan kemudahan awam seperti pembetulan, pengurusan sisa pepejal dan bekalan air.

Kerajaan juga menyediakan peruntukan bagi projek-projek prasarana yang meliputi jalanraya dan jambatan, keretapi, pelabuhan dan penerbangan awam dengan peruntukan 4.042 bilion Ringgit. Antara projek jalanraya yang akan diteruskan ialah penyuraian lalulintas di Bandaraya Kuala Lumpur/Petaling Jaya dan di Pulau Pinang dan jalan ke Pelabuhan Kelang dan Pelabuhan Tanjung Pelepas. Daripada jumlah tersebut, 390 juta Ringgit adalah untuk jalan dan jambatan di Sabah dan 382 juta Ringgit di Sarawak. Projek keretapi diperuntukkan 335 juta Ringgit untuk sambungan rel ke Pelabuhan Pulau Indah, Pelabuhan Tanjung Pelepas dan ke Terminal Kontena, Butterworth. Sejumlah 353 juta Ringgit adalah bagi pembinaan lapangan terbang dan kemudahan sampingan seperti peralatan komunikasi dan panduarah penerbangan.

Sejumlah 696 juta Ringgit diperuntukkan bagi membaikpulih dan menaiktaraf sistem retikulasi di seluruh negara, memperbaiki sistem bekalan air di kawasan industri, projek meningkat kapasiti Loji Air Kulim II Kedah, pembinaan Empangan Gemencheh, Negeri Sembilan, projek Bekalan Air Cameron Highlands dan projek Bekalan Air Teluk Bahang, Pulau Pinang.

Pembangunan desa akan diteruskan melalui program meningkatkan produktiviti hasil pertanian seperti pembinaan prasarana pertanian, pengenalan serta penggunaan teknologi baru dan latihan, pembinaan jalan desa, penyediaan bekalan air dan elektrik dan pembangunan semula kampung tradisional serta pusat-pusat pertumbuhan desa. Sejumlah 1.124 bilion Ringgit diperuntukkan bagi membiayai program ini termasuk 138 juta Ringgit bagi Sabah dan 151 juta Ringgit bagi Sarawak.

Kerajaan akan terus memberi perhatian kepada **pembangunan sumber manusia**. Seajar dengan hasrat Kerajaan untuk menjadikan Malaysia sebagai pusat kecemerlangan pendidikan, sebanyak 13.5 bilion Ringgit disediakan untuk meningkatkan prasarana dan kemudahan sokongan serta pembangunan kurikulum. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 8 bilion Ringgit adalah untuk pendidikan rendah dan menengah. Sebanyak 183 buah sekolah rendah dan menengah baru akan dibuka sementara 1,217 buah lagi sedang dan akan dibina. Kerajaan akan juga meneruskan peningkatan taraf sekolah vokasional dan pembinaan sekolah teknik.

Pengambilan pelajar institut pengajian tinggi awam (IPTA) tempatan akan ditingkatkan dari 77,600 kepada 84,000 orang dalam tahun 1999. Untuk menampung tambahan pelajar ini, kemudahan pembelajaran dan pengajaran, prasarana dan penginapan akan dipertingkatkan. Sebanyak 2.85 bilion Ringgit diperuntukkan untuk tujuan ini. Antara projek-projek yang sedang dan akan dilaksanakan termasuklah pembinaan pusat-pusat matrikulasi, Fakulti

Perubatan Universiti Islam Antarabangsa di Pahang, kampus tetap Universiti Malaysia Sabah termasuk kampus cawangannya di Labuan dan kampus tetap Universiti Malaysia Sarawak.

Kerajaan akan terus membantu pembiayaan pelajar di institusi pengajian tinggi tempatan melalui Tabung Pendidikan Tinggi Nasional. Untuk tahun 1999, seramai 24,600 orang pelajar dijangka akan menerima manfaat dari tabung ini dengan peruntukan 320 juta Ringgit.

Sebanyak 1.145 bilion Ringgit disediakan di bawah Kementerian-kementerian Pendidikan, Pembangunan Usahawan, Sumber Manusia dan Belia dan Sukan untuk latihan kemahiran di 79 buah sekolah vokasional dan teknik, 16 buah Institut Latihan Kemahiran, 135 buah Pusat Giat MARA di samping membina 24 buah lagi pusat latihan kemahiran baru.

Sebanyak 4.51 bilion Ringgit disediakan untuk **perkhidmatan perubatan dan kesihatan** supaya rakyat dapat terus menikmati taraf perkhidmatan yang baik dan selesa. Ini termasuklah pengambilan 3,900 pegawai perubatan dan paramedik, peningkatan kemudahan dan peralatan hospital dan klinik, terutamanya bagi rawatan seperti penyakit jantung, kanser, diabetes dan beberapa perkhidmatan kepakaran baru.

Kerajaan peka terhadap keperluan **perumahan** kepada golongan berpendapatan rendah walaupun negara sedang menghadapi masalah kegawatan ekonomi. Sehingga kini, Kerajaan telah menubuhkan beberapa tabung iaitu Tabung Perumahan Untuk Rakyat Termiskin, Tabung Mempercepatkan Pembinaan Rumah Kos Rendah dan Tabung Pusingan Perumahan Kos Rendah. Melalui tabung-tabung ini, adalah dijangkakan sebanyak 27,500 unit rumah kos rendah akan dapat disiapkan dalam tempoh 1998 dan 1999. Di samping itu, Kerajaan menyediakan peruntukan sebanyak 783 juta Ringgit untuk pembinaan rumah kediaman bagi anggota perkhidmatan awam termasuk guru, tentera, polis, kastam dan imigresen serta pembinaan rumah kos rendah di bawah program yang dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri. Syarikat Perumahan Negara telah ditubuhkan pada awal tahun ini untuk menyediakan kemudahan pinjaman kepada pemaju untuk projek perumahan kos rendah dengan modal sebanyak 2 bilion Ringgit.

Tuan Yang DiPertua,

Kerajaan akan memperuntukkan sejumlah 265 juta Ringgit bagi mengawasi pencemaran **alam sekitar**, memulihara sumber-sumber asli negara dan meningkatkan tahap kualiti alam sekitar. Usaha akan terus ditumpukan kepada perancangan gunatanah yang bersepadu, penggunaan dan pembangunan sumber asli yang mapan, pemuliharaan kawasan tadahan air serta pengendalian kawasan hutan simpan. Di samping itu, Kerajaan akan meningkatkan lagi kerjasama dengan negara-negara jiran, khususnya ASEAN, bagi mengawasi dan mencari penyelesaian terhadap pencemaran alam sekitar seperti kebakaran hutan yang berlaku tahun lalu.

Untuk keperluan **keselamatan dan pertahanan negara**, sejumlah 8.73 bilion Ringgit disediakan di bawah beberapa jabatan termasuk polis, angkatan tentera, penjara dan imigresen. Peruntukan ini meliputi keperluan pengurusan dan operasi, pembelian peralatan tentera, pembinaan prasarana keselamatan seperti balai-balai polis, penjara-penjara baru dan pengkalan tentera serta perolehan kelengkapan operasi seperti pesawat dan radar, bot-bot polis, kereta-kereta peronda serta alat-alat komunikasi.

b. Mencergaskan Aktiviti Perniagaan

Tuan Yang DiPertua,

Kerajaan akan terus membantu golongan miskin, penjaja dan peniaga kecil untuk meningkatkan tahap ekonomi mereka melalui beberapa skim bantuan modal di bawah program Amanah Ikhtiar Malaysia dan Tabung Usahawan Kecil yang diperuntukkan sebanyak 100 juta Ringgit dan Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga sebanyak 150 juta Ringgit termasuk untuk membantu usahawan wanita. Kedua-dua tabung ini dijangka akan dapat membantu 12,000 penjaja dan peniaga kecil untuk memulakan atau membesarkan perniagaan. Sejumlah 45 juta Ringgit pula diperuntukkan bagi skim pinjaman mudah untuk pembelian mesin dan peralatan untuk usahawan kecil di kawasan desa.

Bagi menggalakkan syarikat tempatan bergiat lebih cergas dalam perdagangan antarabangsa dan meningkatkan eksport, saya mencadangkan supaya syarikat yang diluluskan taraf sebagai "Syarikat Perdagangan Antarabangsa" diberikan pengecualian cukai sebanyak 70 peratus pendapatan berkanun daripada nilai peningkatan jualan eksport. Bagi mendapat faedah tersebut, antara lain syarikat hendaklah dimiliki sekurang-kurangnya 70 peratus oleh rakyat Malaysia dan menggunakan kemudahan tempatan seperti insurans, perkapalan serta pelabuhan tempatan dan hendaklah mendaftar dengan MATRADE.

Dalam usaha Kerajaan mewujudkan usahawan kelas menengah Bumiputera, Kerajaan telah memperkenalkan beberapa skim pembiayaan modal teroka dan bantuan modal. Antaranya ialah peruntukan tambahan sebanyak 25 juta Ringgit bagi Skim Pembiayaan Secara Islam yang dikendalikan oleh MARA dan 34 juta Ringgit lagi bagi Skim Pembiayaan Kilang Bimbingan dan Pembiayaan Am yang diuruskan oleh Bank Pembangunan Malaysia. Selain dari itu, Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri, Perbadanan Usahawan Nasional Berhad dan Perbadanan Nasional Berhad juga telah memperkenalkan beberapa program bagi mencapai hasrat ini.

Kerajaan juga akan terus merangsang aktiviti perniagaan dengan langkah-langkah percukaian seperti berikut:

Pertama: Saya mencadangkan supaya suratcara bagi pembiayaan semula pinjaman untuk tujuan perniagaan dikecualikan daripada duti setem. Dengan kemudahan ini adalah diharapkan kos untuk menjalankan perniagaan dapat dikurangkan;

Kedua: Pada masa ini, pendapatan faedah yang diperolehi oleh unit amanah dikenakan cukai pendapatan. Sebagai usaha untuk menggalakkan pembangunan unit amanah, saya mencadangkan supaya pendapatan faedah yang diperolehi oleh unit amanah dikecualikan daripada cukai pendapatan;

Ketiga: Bagi industri insurans hayat, saya mencadangkan supaya cukai pendapatan dikenakan ke atas lebihan aktuari yang sebenarnya diagihkan kepada Kumpulan Wang Pemegang Saham berbanding dengan amalan sekarang yang mengenakan cukai tersebut berasaskan prinsip terakru. Langkah ini akan menggalakkan syarikat insurans mengekalkan lebihan aktuari dalam Kumpulan Wang Hayat dan menggunakannya bagi pembangunan jangka panjang perniagaan insurans hayat; dan

Keempat: Saya mencadangkan supaya duti eksais ke atas peti sejuk, televisyen dan alat hawa dingin dimansuhkan bagi membolehkan industri tempatan bersaing dengan pengeluar-

pengeluar daripada negara ASEAN apabila Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN (AFTA) dilaksanakan.

c. Meningkatkan Kecekapan Sektor Awam dan Kerjasama Dengan Sektor Swasta

Kerajaan amat menghargai sumbangan anggota perkhidmatan awam yang sentiasa memberi sokongan yang tidak berbelah bahagi di dalam melaksanakan keputusan dan dasar Kerajaan. Sehubungan ini, sebahagian anggota perkhidmatan awam telah membuat pengorbanan melalui potongan elaun sebanyak 14 hingga 600 Ringgit setiap bulan mulai Januari tahun ini. Untuk merangsang pertumbuhan ekonomi negara, anggota perkhidmatan awam perlulah bekerja dengan lebih tekun lagi. Sikap "business friendly" dalam melaksanakan tugas dan tanggungjawab akan membantu menyegerakan pelaksanaan projek dan menghindar kita daripada masalah karenah birokrasi yang tidak menguntungkan sesiapa.

Kerajaan sememangnya sedar betapa pentingnya pembangunan Teknologi Maklumat (IT) dan Koridor Raya Multimedia (MSC) untuk menjadikan Malaysia sebuah negara maju. Pembangunan Cyberjaya sedang rancak dilaksanakan dan tidak lama lagi akan menjadi bandar bestari (intelligent city) pertama di Malaysia. Penyertaan Kerajaan dalam syarikat Cyberview adalah penting bagi meyakinkan pihak swasta bahawa Kerajaan sememangnya bersedia memberi komitmen dan sokongan sepenuhnya terhadap pembangunan Cyberjaya.

Sehingga suku ketiga tahun 1998, sebanyak 19 syarikat telahpun berpindah ke Cyberjaya dan sebanyak 31 lagi dijangka akan berpindah ke kawasan ini pada penghujung tahun. Sehingga 15 Oktober 1998, sebanyak 179 syarikat telah diberi kelulusan taraf MSC.

Sejajar dengan perkembangan MSC, Kerajaan telah menetapkan beberapa "flagship" dalam sektor awam seperti teleperubatan, kerajaan elektronik, sekolah bestari dan kad pelbagai guna sebagai asas dan permulaan kepada perkembangan MSC. Sebanyak 110 juta Ringgit disediakan untuk pembangunan "flagship" bagi tahun 1999. Bagi menangani masalah pepijat alaf atau "millennium bug" sistem pengkomputeran jabatan-jabatan Kerajaan, sebanyak 100 juta Ringgit untuk tujuan ini telah disediakan bagi tahun 1999.

Kerajaan sentiasa berusaha untuk memoden dan memperkemaskan sistem pentadbiran cukai negara. Ke arah ini, saya mencadangkan supaya sistem taksiran cukai berasaskan tahun sebelum, dipinda kepada sistem cukai berasaskan tahun semasa bermula pada tahun 2000. Langkah ini bertujuan membolehkan pengutipan cukai dibuat dengan lebih cekap dan segera bagi memastikan aliran tunai Kerajaan menggambarkan prestasi ekonomi semasa. Selain daripada itu, langkah ini juga diharap akan meningkatkan tahap pematuhan cukai kerana sistem baru ini akan dapat menghubungkan secara langsung prestasi ekonomi dan keupayaan membayar cukai. Dengan pelaksanaan sistem cukai yang berasaskan tahun semasa ini, saya juga mencadangkan supaya pendapatan pada tahun 1999 tidak dikenakan cukai sementara kerugian bagi tahun tersebut dibenarkan dibawa ke tahun berikutnya.

Di samping itu, saya juga mencadangkan supaya "sistem taksiran formal" yang diamalkan pada masa ini berhubung dengan cukai pendapatan ditukar kepada "sistem taksiran sendiri" secara berperingkat-peringkat bermula dengan kumpulan syarikat pada tahun taksiran 2001. Langkah ini akan meningkatkan kutipan hasil sejajar dengan peningkatan dalam tahap pematuhan cukai di kalangan pembayar cukai. Lembaga Hasil Dalam Negeri akan memperkemaskan sistem maklumat dan meningkatkan program pendidikan percukaian untuk

melaksanakan langkah yang dicadangkan.

Strategi Kedua: Memperkukuhkan Ketahanan dan Daya Saing Ekonomi Negara

Tuan Yang DiPertua,

Memandangkan krisis kewangan semasa berkemungkinan terus berlarutan, usaha-usaha perlu dipertingkatkan bagi memperkukuhkan ketahanan dan daya saing ekonomi kepada risiko sistemik yang mungkin muncul. Usaha-usaha ini termasuklah memperkukuhkan pasaran kewangan, meningkatkan rizab negara, membangunkan pasaran modal dan mengurangkan pendedahan pinjaman luar negara kepada perubahan kadar faedah dan pertukaran asing. Bagi meningkatkan daya saing ekonomi, usaha-usaha perlu dipergiatkan untuk melatih semula pekerja, meningkatkan produktiviti serta mengawal kos perniagaan. Sektor swasta terutamanya perlu menyediakan lebih banyak perbelanjaan untuk penyelidikan dan pembangunan (R&D).

Saya mencadangkan supaya 50 peratus daripada pendapatan faedah dalam akaun "interest-in-suspense" tidak akan diambil kira sebagai pendapatan untuk tujuan pengiraan cukai pendapatan. Walau bagaimanapun, faedah itu akan dikenakan cukai apabila ianya dijelaskan oleh peminjam. Kemudahan ini diberi bagi tahun taksiran 1999 dan 2000. Langkah ini diharap dapat membantu meringankan beban kewangan yang terpaksa ditanggung oleh institusi kewangan berkaitan dengan peningkatan NPL.

Adalah didapati industri minyak kelapa sawit mentah meraih keuntungan yang lebih kerana harga jualan yang tinggi berikutan kejatuhan nilai Ringgit. Oleh itu, industri ini perlu memberi sumbangan yang berpatutan bagi membantu Kerajaan mendapat hasil tambahan. Dengan itu, saya cadangkan supaya levi keuntungan dikenakan ke atas minyak sawit mentah apabila harganya melebihi 2,000 Ringgit setan. Pada harga dalam lingkungan 2,000 Ringgit sehingga 2,050 Ringgit, levi ditetapkan pada kadar bersamaan nilai harga yang melebihi 2,000 Ringgit. Walau bagaimanapun, apabila harga melebihi 2,050 Ringgit kadarnya adalah 50 Ringgit setan.

Strategi Ketiga: Menyusun Semula Sektor Kewangan dan Mempertingkatkan Tahap Pengurusan Sektor Awam dan Swasta

Selaras dengan usaha menstabilkan pasaran kewangan, Kerajaan juga akan mengambil langkah untuk menyusun semula sektor kewangan negara. Salah satu strategi Kerajaan bagi mengukuhkan institusi kewangan adalah dengan menggalakkan penggabungan. Ke arah ini, saya mencadangkan supaya duti setem dan cukai keuntungan hartanah yang terlibat dalam urusan penggabungan dikecualikan. Bagi mempercepatkan proses penggabungan, pengecualian cukai akan hanya diberi bagi urusan penggabungan yang disempurnakan mulai 24 Oktober 1998 sehingga 30 Jun 1999.

Di samping itu, tahap penzahiran akan dipertingkatkan bukan sahaja di kalangan sektor awam tetapi juga sektor swasta. Sebuah Jawatankuasa Kewangan peringkat tertinggi yang dianggotai oleh wakil-wakil sektor awam dan swasta telah menggubal satu rangka kerja untuk melahirkan pengurusan korporat yang lebih berhemat dan telus serta menetapkan amalan-amalan terbaik untuk sektor kewangan.

Strategi Keempat: Mengukuhkan Kedudukan Imbangan Pembayaran

Sungguhpun pada tahun 1998 kedudukan akaun semasa imbalan pembayaran mencatat lebih, ianya adalah disebabkan kejatuhan nilai Ringgit yang menjadikan harga eksport dalam matawang Ringgit lebih tinggi. Ia juga disebabkan pengurangan import akibat aktiviti ekonomi dalam negeri yang lembap. Kebelakangan ini pula, prestasi eksport negara menunjukkan arah aliran menurun dari segi nilai Dolar, manakala defisit akaun perkhidmatan imbalan pembayaran terus meningkat. Oleh yang demikian, tumpuan hendaklah diberikan kepada usaha-usaha mengukuhkan kedudukan akaun semasa imbalan pembayaran. Sejalan dengan ini, usaha-usaha berikut akan dilaksanakan:

1. menggalakkan eksport barangan terutamanya keluaran perkilangan serta mengurangkan import;
2. meningkatkan keupayaan sektor perkhidmatan negara dalam mengeksport dan mengganti pengimportan khidmat dagang; dan
3. meningkatkan promosi Malaysia di luar negara.

a. Menggalakkan Eksport dan Mengurangkan Import

Pada masa kini, eksport perkilangan menyumbang sebanyak 80 peratus daripada jumlah pendapatan eksport keseluruhan negara. Usaha menggalakkan eksport terus dipertingkatkan. Kerajaan sentiasa berusaha mengambil langkah untuk mengurangkan kos pengurusan perniagaan. Ini bertujuan bagi membolehkan keluaran perkilangan Malaysia bersaing di pasaran antarabangsa. Pada masa yang sama, langkah-langkah segera sedang diambil oleh Kerajaan untuk meningkatkan kualiti perkhidmatan dan kemudahan prasarana asas.

Di samping itu, Kerajaan juga sedang mempergiatkan lagi sektor pertanian sebagai salah satu cara untuk mengurangkan import. Penglibatan aktif sektor korporat untuk mengusahakan kegiatan pertanian secara komersil adalah perlu. Kerajaan sedar usaha untuk meningkatkan pengeluaran bahan makanan secara besar-besaran melibatkan risiko yang tinggi. Justeru itu, pelabur lebih berminat dengan pengeluaran tanaman komersil seperti getah, kelapa sawit dan koko. Sehubungan dengan ini, Kerajaan berharap syarikat besar bersedia melabur dalam bidang pengeluaran bahan makanan. Saya mencadangkan supaya dalam pengiraan cukai pendapatan, kerugian yang dialami dalam pengeluaran bahan makanan yang banyak diimport dibenarkan ditolak daripada keuntungan syarikat dalam kumpulan yang sama. Sebagai permulaan, bahan makanan yang telah dikenalpasti adalah jagung dan lembu yang mana nilai import pada tahun 1997 adalah 619 juta Ringgit dan 438 juta Ringgit masing-masing. "Group relief" ini dibenarkan untuk pengeluaran bahan makanan sahaja dan akan hanya terbuka bagi permohonan yang diterima sebelum akhir tahun 1999.

b. Memajukan Sektor Perkhidmatan

Tuan Yang DiPertua,

Selama ini perkembangan sektor perkhidmatan tidak selari dengan pertumbuhan pesat perdagangan negara. Khususnya, perkembangan industri perkapalan dan insurans masih tidak memuaskan sungguhpun mula menunjukkan kemajuan. Keadaan ini menyebabkan akaun perkhidmatan imbalan pembayaran terus mencatat defisit yang besar, iaitu 19.4 bilion Ringgit pada tahun 1998. Bagi memperbaiki keadaan ini, Kerajaan sedang melaksanakan pelbagai langkah untuk memajukan lagi sektor perkhidmatan negara. Sungguhpun semenjak

kebelakangan ini terdapat peningkatan dalam penggunaan kemudahan pelabuhan tempatan, tetapi masih lagi wujud kapasiti berlebihan. Negara juga membelanjakan hampir 7.5 bilion Ringgit bagi tempoh 15 tahun semenjak 1986 untuk mengembangkan kapasiti pelabuhan tempatan. Kita akan terus melaksanakan usaha-usaha untuk menggalakkan penggunaan pelabuhan tempatan.

Selain daripada itu, sebagai langkah untuk meningkatkan kecekapan industri perkapalan serta menambahkan tanan (tonnage) "kapal Malaysia", saya mencadangkan supaya pendapatan fret daripada carter masa (time charter) dan carter perjalanan (voyage charter) dikecualikan daripada cukai pendapatan.

c. Promosi Malaysia di Luar Negeri

Untuk meyakinkan dan menarik lebih ramai pelabur dan pedagang asing ke negara ini, usaha akan dilaksanakan dengan cara yang lebih agresif dan bersepadu bagi menyokong langkah Kerajaan memulihkan kedudukan ekonomi negara. Sejumlah 143 juta Ringgit disediakan di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri bagi aktiviti promosi. Misi-misi galakan pelaburan dan perdagangan ke luar negeri, termasuk komoditi utama, akan diperhebatkan.

Sejumlah 170 juta Ringgit disediakan untuk industri **pelancongan**. Kerajaan sedang mengkaji semula strategi galakan pelancongan dan peruntukan tambahan akan dipertimbangkan. Bagi tahun 1999, seramai 7.2 juta pelancong dijangka melawat Malaysia berbanding dengan 6.8 juta dalam tahun 1998. Hasil pendapatan pertukaran wang asing dijangka meningkat kepada 14.4 bilion Ringgit pada tahun 1999 berbanding dengan 12.8 bilion Ringgit tahun ini.

Dalam membangunkan sektor pelancongan dalam negeri, saya mencadangkan supaya pendapatan syarikat pelancongan yang berpunca daripada pengendalian pakej pelancongan dalam negara yang melibatkan sekurang-kurangnya 1,200 orang pelancong tempatan setahun, dikecualikan daripada cukai pendapatan. Selanjutnya, saya juga mencadangkan supaya satu hari Sabtu dalam setiap bulan dijadikan hari cuti bagi sektor awam. Pihak swasta adalah juga dialu-alukan untuk mengambil tindakan yang serupa.

Kerajaan juga akan terus mengambil langkah untuk mengurangkan pengaliran wang ke luar negara. Bagi maksud ini, saya mencadangkan supaya pengecualian cukai yang diberikan kepada pekerja ke atas manfaat yang disediakan oleh majikan dalam bentuk pembiayaan perjalanan ke luar negara dihadkan kepada nilai yang tidak melebihi 3,000 Ringgit. Pengecualian cukai yang serupa untuk perjalanan dalam negeri sebanyak tiga kali setahun akan dikekalkan supaya ianya dapat membantu pertumbuhan pelancongan dalam negeri.

Negara kita mempunyai Kompleks Sukan Negara, Panggung Negara dan Balai Seni Lukis Negara serta Dewan Philharmonik Petronas yang menyediakan kemudahan bertaraf antarabangsa. Kemudahan ini yang menelan belanja sebanyak 1.66 bilion Ringgit hendaklah digunakan sepanjang tahun supaya dapat dimanfaatkan pada paras optimum. Untuk menggalakkan penggunaan kemudahan ini, saya mencadangkan galakan cukai berikut:

1. pengecualian cukai diberi ke atas pendapatan yang diperolehi oleh bukan pemastautin yang membuat pertunjukan kebudayaan dan kesenian, pameran dan mengambil bahagian dalam permainan atau pertandingan sukan;

2. penganjur aktiviti sukan, kebudayaan, kesenian, pameran dan pesta yang melibatkan penyertaan negara-negara asing diberikan pengecualian cukai 50 peratus ke atas pendapatan yang diperolehinya;
3. tiket masuk bagi menyaksikan persembahan kebudayaan dan kesenian, pameran, pesta dan pertandingan sukan diberi pengecualian duti hiburan; dan
4. syarikat yang beroperasi di Zon Perindustrian Bebas atau sebagai Gudang Pengilang Berlesen diberi kemudahan pengecualian duti import dan cukai jualan ke atas barangan yang dijual di Kompleks Sukan Negara, Bukit Jalil melalui pesta jualan yang diluluskan.

Sukan kenderaan bermotor seperti perlumbaan kereta "Formula One" terbukti dapat menarik minat pelancong. Memandangkan negara kita akan menganjurkan perlumbaan kereta "Formula One" pada tahun 1999, acara tersebut boleh dijadikan acara tahunan utama untuk menarik minat pelancong mengunjungi Malaysia. Bagi tujuan ini, saya mencadangkan galakan cukai seperti berikut:

1. pengecualian cukai diberi ke atas pendapatan yang diperolehi oleh pelumba kereta "Formula One" dan lain-lain perlumbaan bermotor yang diiktiraf yang diadakan di Malaysia; dan
2. penganjur perlumbaan "Formula One" dan lain-lain perlumbaan bermotor yang diiktiraf yang diadakan di Malaysia diberi pengecualian cukai sebanyak 50 peratus ke atas pendapatan yang diperolehinya.

Langkawi kini terbukti sebagai destinasi pelancongan yang terkemuka dan berupaya menarik pelancong asing kelas atasan, seperti pemilik bot mewah dan kapal layar. Mereka akan lebih tertarik untuk mengunjungi Langkawi sekiranya terdapat satu pusat yang moden bagi membaiki dan menyelenggara bot mewah dan kapal layar. Bagi menjadikan Langkawi sebagai pusat membaiki dan menyelenggara bot mewah dan kapal layar yang terulung di rantau ASEAN, saya mencadangkan supaya aktiviti membaiki dan menyelenggara bot mewah dan kapal layar di Langkawi diberi pengecualian cukai pendapatan selama 5 tahun.

Strategi Kelima: Menjamin Kesejahteraan Rakyat

Kemelesetan ekonomi yang berlarutan akan menjejaskan kesejahteraan rakyat, khususnya mereka yang tidak berkemampuan dan kurang upaya. Kerajaan amat prihatin terhadap perkara ini. Sehubungan dengan ini, Kerajaan akan memastikan peruntukan yang sewajarnya disediakan dalam tahun 1999 untuk meneruskan bantuan yang telah diberikan kepada golongan ini. Di samping itu, langkah-langkah sewajarnya akan dipertingkatkan untuk membendung kenaikan harga barang-barang harian supaya rakyat tidak dibebankan dengan masalah ini.

Sebanyak 265 juta Ringgit disediakan untuk meneruskan agenda **masyarakat penyayang** melalui program-program pemulihan dan perlindungan bagi golongan yang memerlukan bantuan, membina dan menaikkan taraf rumah kebajikan dan pembinaan pusat aktiviti perpaduan serta Institut Sosial Malaysia. Bagi melaksanakan program membanteras gejala sosial pula, Kerajaan akan menyediakan peruntukan sebanyak 118 juta Ringgit. Kerajaan juga akan menyediakan peruntukan sebanyak 75 juta Ringgit untuk mempertingkatkan pencegahan dan pemulihan penagihan dadah.

Sebagai langkah berterusan ke arah usaha Kerajaan untuk menggalakkan gaya hidup sihat dan mengurangkan gejala sosial, saya mencadangkan supaya:

1. Duti import ke atas rokok dan lain-lain keluaran tembakau dinaikkan daripada 138 Ringgit sekilogram dan 162 Ringgit sekilogram kepada 180 Ringgit sekilogram. Bagi rokok yang dikilangkan dalam negara, duti eksais dinaikkan dari 28 Ringgit 60 sen sekilogram kepada 40 Ringgit sekilogram;
2. Duti import dan duti eksais ke atas semua jenis minuman keras dinaikkan sebanyak 20 peratus daripada kadar semasa;
3. Kadar cukai perjudian dinaikkan dari 7 peratus kepada 8 peratus. Duti pertaruhan dinaikkan dari antara 5 peratus dan 11.5 peratus kepada 10 peratus dan 12 peratus; dan
4. Duti keuntungan kasino yang dikenakan di antara 22 peratus dan 25 peratus diselaraskan kepada kadar 25 peratus.

Usaha Kerajaan bagi **membasmi kemiskinan** melalui Program Pembasmian Rakyat Termiskin, Peningkatan Ekonomi Kampung dan Program Pemulihan Rumah akan diteruskan. Peruntukan sebanyak 108 juta Ringgit yang disediakan dijangka akan memanfaatkan seramai 41,300 keluarga miskin.

Penyertaan wanita dalam pembangunan ekonomi telah meningkat dan kian menyerlah. Untuk melengkapkan wanita dengan kemahiran dan pengetahuan di bidang teknikal, institusi latihan sektor awam dan swasta wajarlah menambahkan pengambilan wanita untuk dilatih dalam bidang perindustrian, kemahiran dan teknologi terkini selaras dengan keperluan industri. Adalah penting wanita diberi latihan kemahiran secara berterusan terutamanya bagi mereka yang ingin kembali aktif bekerja atau yang ingin meningkatkan potensi. Bagi tujuan ini, Kerajaan akan menyediakan peruntukan sebanyak 50 juta Ringgit sebagai bantuan sokongan kepada program latihan tersebut dan juga sumbangan kepada pertubuhan-pertubuhan wanita. Program-program ini akan diselaraskan di bawah Jabatan Hal Ehwal Wanita (HAWA).

Kerajaan terus memantapkan usaha-usaha mengukuhkan penghayatan nilai-nilai Islam di kalangan masyarakat Islam di negara kita. Sejumlah 245 juta Ringgit disediakan kepada Jabatan Kemajuan Islam Malaysia dan Jabatan Perdana Menteri supaya dapat melipatgandakan rancangan pembangunan ummah secara lebih bersepadu, program pembinaan insan, pembangunan institusi keluarga dan khidmat sosial, penyelarasan undang-undang Syariah serta pembinaan pusat latihan dakwah, masjid dan sekolah agama.

Berhubung dengan **pembangunan belia**, Kerajaan amat peka akan gejala sosial yang berlaku di kalangan belia kita. Peruntukan sebanyak 37 juta Ringgit disediakan di bawah Kementerian Belia dan Sukan untuk berbagai program termasuklah Program Rakan Muda yang telah dirombak dan disusun semula. Program Kepimpinan Perdana untuk melahirkan pemimpin masa depan serta program rekreasi, kecergasan dan kegiatan ekonomi juga diteruskan.

Kerajaan akan meneruskan dasar untuk membantu **golongan yang kurang mampu**. Sejumlah 440 juta Ringgit akan disediakan untuk bantuan buku teks dan bantuan makanan tambahan kepada pelajar kurang mampu di seluruh negara. Seramai lebih kurang 4 juta pelajar layak menerima bantuan ini. Selain daripada itu, Kerajaan juga menyediakan bantuan khas berjumlah 5 juta Ringgit untuk pelajar Orang Asli.

Sebagai usaha untuk membantu meringankan beban peningkatan kos pengeluaran padi serta menghasilkan pengeluaran padi yang tinggi, Kerajaan akan menyediakan peruntukan berjumlah 131 juta Ringgit bagi subsidi baja padi. Bagi tahun 1999, tambahan peruntukan sebanyak 22 juta Ringgit diberi untuk meningkatkan bantuan baja padi sebanyak 50 Ringgit sehektar. Di samping itu, Kerajaan juga terus memberi subsidi harga padi bagi menambahkan pendapatan petani yang melibatkan peruntukan 410 juta Ringgit.

VII. PROSPEK EKONOMI MALAYSIA 1999

Tuan Yang DiPertua,

Prospek ekonomi Malaysia bagi tahun 1999 akan dipengaruhi oleh kecepatan pelaksanaan langkah-langkah pemulihan ekonomi. Prestasi ekonomi negara juga bergantung kepada perkembangan ekonomi rakan-rakan perdagangan utama Malaysia khususnya dan pertumbuhan perdagangan dunia amnya.

Berdasarkan kepada perkembangan ini, ekonomi Malaysia dijangka mencatatkan pertumbuhan pada kadar 1 peratus. Oleh kerana kita jangka ekonomi kita akan merosot sebanyak 4.8 peratus tahun ini, pertumbuhan sebanyak satu peratus bermakna peningkatan sebanyak 5.8 peratus. Jangkaan ini adalah berasaskan andaian bahawa permintaan dalam negeri akan pulih selaras dengan langkah-langkah fiskal dan kewangan yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan. Kita juga menjangkakan ekonomi di kalangan rakan-rakan perdagangan utama negara khususnya rantau Asia Timur kembali pulih dan pasaran kewangan serantau yang lebih stabil.

Hampir keseluruhan sektor ekonomi, kecuali sektor pembinaan yang masih dalam proses pemulihan, dijangka mencatatkan pertumbuhan positif. Sektor perkilangan dijangka meningkat pada kadar 1 peratus pada tahun 1999 berikutan peningkatan prestasi industri berorientasikan pasaran dalam negeri, terutamanya industri berkaitan bahan-bahan binaan. Industri berorientasikan pasaran eksport, khususnya industri pengeluaran separa konduktor berkembang selaras dengan permintaan dunia yang lebih tinggi. Sektor pertanian dijangka berkembang pada kadar 3.9 peratus, manakala sektor perlombongan 1.3 peratus. Seajar dengan pemulihan sektor-sektor utama ini, sektor perkhidmatan dijangka berkembang pada kadar 2.7 peratus. Sektor pembinaan pula dijangka mencatat pertumbuhan negatif sebanyak 8 peratus. Walau bagaimanapun, kadar penguncupan sektor ini adalah lebih kecil daripada prestasi tahun 1998.

Berikutan dengan jangkaan pasaran kewangan serantau dan perdagangan dunia termasuk rantau Asia Timur kembali pulih, akaun dagangan Malaysia dijangka terus mencatat lebihan sebanyak 33.4 bilion Ringgit pada tahun 1999. Walau bagaimanapun, akaun semasa imbangan pembayaran dijangka mencatat lebihan yang lebih kecil sebanyak 11.0 bilion Ringgit atau 4.2 peratus daripada KNK disebabkan defisit akaun perkhidmatan, terutamanya aliran keluar bersih pendapatan pelaburan serta perbelanjaan fret dan insurans yang masih tinggi. Sungguhpun demikian, inflasi negara dijangka dapat dibendung dalam lingkungan 4 peratus selaras dengan penetapan kadar pertukaran ringgit dan kawalan modal jangka pendek. Kadar pengangguran juga dijangka terus terkawal pada tahap yang rendah.

VIII. PENUTUP

Tuan Yang DiPertua,

Sejak kita merdeka Malaysia telah dapat dibangunkan dengan pesat. Kejayaan ini adalah sesuatu yang kita boleh banggakan. Bukanlah mudah bagi sebuah negara berbilang kaum mencapai kejayaan.

Kita telah memilih sistem demokrasi untuk negara kita, satu sistem yang tidak kita kenali di zaman penjajah. Mereka memerintah kita secara `authoritarian' dan kerap menggunakan Akta Keselamatan Dalam Negeri untuk sesiapa yang engkar. Justeru itu amat sukar bagi kita memahami dan mengamalkan cara-cara demokrasi. Tetapi Alhamdulillah rakyat Malaysia berjaya mengamalkannya. Kita berjaya memilih Kerajaan melalui pilihanraya. Rakyat menerima dan mengamalkan sistem demokrasi ini dengan bijak tanpa rusuhan dan kegawatan. Keputusan pilihanraya diterima oleh semua pihak, yang menang dan yang kalah.

Masalah perkauman yang menghantui kita pada mulanya telah dapat kita bendung melalui agihan kekayaan negara di bawah Dasar Ekonomi Baru. Melalui dasar ini, semua lapisan rakyat daripada semua kaum mendapat habuan mereka secara saksama dan adil.

Kejayaan dan kesan mengagih kekayaan melalui Dasar Ekonomi Baru terbukti apabila tidak ada kejadian rusuhan kaum berlaku ketika negara mengalami kegawatan ekonomi. Rakyat Malaysia berbilang kaum hidup rukun damai dan memiliki perasaan patriotisme yang nyata. Semasa Sukan Komanwel, rakyat Malaysia ternampak begitu bersatu padu dan bersemangat apabila secara spontan mereka bangun menyambut dengan tepuk sorak yang kuat pasukan berbilang kaum Malaysia yang masuk ke Stadium. Lebih daripada itu, tiap kali lagu Negara ku dimainkan mereka bangun dan menyanyi bersama-sama tanpa arahan daripada sesiapa.

Kejayaan Malaysia dalam SUKOM adalah hasil dan bukti perpaduan dan semangat nasionalisme yang kuat, baik oleh atlit-atlit kita atau ratusan ribu penyokong yang menyaksikan pertandingan.

SUKOM sepatutnya menjadi acara yang tercemerlang yang membanggakan kita. Malangnya ada pihak yang cuba menunjuk kepada pelawat asing dan media asing bahawa Malaysia tidak aman dan tenteram seperti yang dicerminkan oleh SUKOM.

Tunjuk perasaan yang diadakan bertujuan mengumpan polis supaya bertindak keras dalam menguatkuasakan undang-undang. Dengan itu, maka berpeluanglah media asing melaporkan berkali-kali melalui televisyen keburukan Malaysia kononnya. Media asing menggunakan gambar-gambar ini seolah-olah rusuhan danunjuk perasaan di negara tercinta ini berlaku 24 jam sehari dan tiap-tiap hari.

Tujuan media asing yang disokong oleh pihak tertentu dalam negara kita ialah supaya dunia memandang hina kepada kita. Tujuannya juga ialah supaya pelancong dan peniaga asing tidak datang ke Malaysia. Dengan itu hotel, kedai dan peniaga kecil dan besar akan rugi. Dengan itu juga pemulihan ekonomi negara kita menjadi lebih sukar dan huru-hara mungkin berlaku.

Negara ini adalah demokratik dan mengamalkan pemerintahan mengikut undang-undang. Negara kita aman dan tenteram selama ini kerana kita berpegang teguh kepada amalan-amalan demokratik dan kita menyelesaikan sebarang tuduhan melalui proses undang-undang. Jika kita berpendapat kepimpinan negara perlu ditukar kita boleh melakukannya melalui pilihanraya. Di negara ini, tidak seperti di setengah negara lain, parti lawan bebas bertanding dan boleh menang sehingga dapat mendirikan Kerajaan.

Pengadilan dalam negara kita dibuat melalui proses penghakiman yang tertib dan teratur. Parti Kerajaan dan pemimpinnya tidak dikecuali daripada didapati bersalah dan dihukum oleh mahkamah di Malaysia. Pernah berlaku Parti Kerajaan diharamkan oleh mahkamah. Biasa berlaku pemimpin Parti Kerajaan dihukum penjara bahkan dihukum mati. Sebaliknya, kadang-kadang ternampak seolah-olah parti lawan memiliki hak istimewa. Hukuman ke atas mereka diringankan supaya mereka tidak kehilangan kerusi.

Memandangkan betapa proses penghakiman di negara ini tidak mengenal bulu dan berpegang teguh kepada prinsip, sepatutnya semua pihak mencari penyelesaian terhadap apa-apa tuduhan melalui perbicaraan di mahkamah.

Amat malang sekali apabila percubaan dibuat untuk mengadili melalui '*mob-rule*', dengan mengadakan tunjuk perasaan dan rusuhan. Adakah ini bentuk reformasi yang hendak diperkenalkan? Apakah penggantian proses undang-undang dan demokrasi dengan '*mob-law*', dengan huru-hara, dengan memburukkan imej dan keadaan dalam negara merupakan jenis reformasi yang hendak diamalkan di Malaysia yang tercinta ini? Apakah mereka menjadi patriot negara dengan pergi ke negara-negara asing untuk memburukkan negara sendiri, untuk mendapat sokongan daripada mereka yang menghina proses undang-undang dan kebebasan negara kita?

Tuan Yang DiPertua,

Negara masih mengalami kegawatan ekonomi. Daripada perbuatan dan tindakan pedagang matawang, pelabur jangka pendek di bursa saham kita, agensi penarafan seperti *Moodys* dan *Standard and Poor* dan Media Barat, ternampak jelas mereka ini ingin memusnahkan ekonomi negara kita supaya kita terpaksa mengikut telunjuk mereka.

Rakyat Malaysia yang patriotik tentu tidak akan bersubahat dengan mereka ini. Rakyat Malaysia yang bersubahat dengan mereka, rakyat Malaysia yang meminta pertolongan daripada musuh-musuh negara ini tentulah mengkhianati negara.

Bandingkan mereka yang bersubahat ini dengan rakyat Malaysia yang menyumbang kepada Dana Khas Negara yang sehingga kini berjumlah 34.8 juta Ringgit. Jumlah ini tidaklah besar berbanding dengan berbilion-bilion yang diperlukan untuk memulih ekonomi negara. Tetapi ia mencerminkan kesetiaan, rasa tanggungjawab dan patriotisme rakyat Malaysia. Bagi pihak Kerajaan saya ucapkan terima kasih.

Alangkah baiknya jika semua rakyat bersikap seperti ini. Adalah penting rakyat menyedari bahawa negara kita berada di dalam keadaan ekonomi yang sukar akibat kejatuhan nilai Ringgit dan kemerosotan pasaran saham serta defisit yang agak besar dalam kewangan Kerajaan. Justeru itu, Kerajaan berharap orang ramai akan memahami langkah-langkah yang terpaksa diambil oleh Kerajaan untuk mengukuhkan kedudukan kewangannya. Kesediaan rakyat untuk berkorban dan menerima langkah ini akan membantu mempercepatkan pemulihan ekonomi.

Walaupun negara telah dimiskinkan, kita masih mempunyai kekuatan berdikari dan mempertahankan kedudukan kita bagi meneruskan perjuangan untuk merangsang semula pertumbuhan ekonomi. Kita harus bersyukur Kerajaan masih dapat mengadakan segala keperluan rakyat dengan memastikan bidang-bidang penting seperti pendidikan, kesihatan,

pembangunan desa dan bantuan-bantuan kepada golongan-golongan miskin tidak diabaikan. Malahan peruntukan kewangan bagi keperluan mereka ini ditambah.

Kerajaan amat menghargai sikap kesatuan-kesatuan sekerja yang memahami keadaan gawat yang dihadapi oleh negara dan bersedia untuk bekerjasama dengan Kerajaan dalam menangani segala rintangan terhadap usaha memulihkan semula ekonomi. Tidak seperti di negara-negara lain, pekerja Malaysia dan kesatuan-kesatuan mereka tidak sengaja membuat tuntutan-tuntutan yang keterlaluan pada masa ini, walaupun mereka terpaksa menghadapi kesulitan dalam kehidupan harian. Terima kasih saya ucapkan kepada mereka.

Kita telah buktikan kebolehan kita. Negara kita tidak lagi seperti dahulu di waktu mana orang asing tidak ketahui di mana Malaysia dan menganggap negara kita sebuah negara membangun yang kolot. Sekarang, dari segi pembangunan dan kemudahan infrastruktur kita hampir sama dengan negara maju. Kita memiliki lapangan terbang yang canggih dan indah, bangunan pencakar langit yang tertinggi di dunia, peratusan kemiskinan yang terendah antara negara-negara membangun dan pendapatan per kapita yang tinggi kuasa belinya. Kita berjaya mengadakan kemudahan yang canggih untuk sukan dan mampu mengurus acara sukan raksaksa secara yang lebih baik daripada negara maju. Dan banyak lagi tanda-tanda kemajuan kita.

Peranan Malaysia dalam forum dan arena antarabangsa masih utuh walaupun kita menghadapi masalah ekonomi. Baru-baru ini Malaysia telah mendapat undi terbanyak iaitu 174 dari 176 undi untuk menjadi ahli bukan tetap Majlis Keselamatan Bangsa-bangsa Bersatu selama dua tahun bagi tempoh 1999 hingga 2000.

Semua ini adalah hasil usaha rakyat berbilang kaum yang rajin, tekun, cintakan keamanan dan menghormati undang-undang. Saya yakin, Insya-Allah, dengan sikap yang ada kepada majoriti rakyat dan pendekatan yang telah dicipta oleh Kerajaan yang demokratik dan adil, negara kita akan dapat dipulihkan semula dan dengan itu usaha untuk menjajahkan kita semula akan gagal. Belanjawan ini adalah satu daripada usaha kita untuk mengekalkan kemerdekaan dan memulihkan ekonomi negara tercinta ini.

Tuan Yang DiPertua,

Saya mohon mencadang.